

Statens landbruksforvaltning
Norwegian Agricultural Authority

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

Postadresse: Postboks 8140 Dep.
NO-0033 Oslo, Norway
Besøksadresse: Stortingsgt. 28

Telefon: +47 24 13 10 00

Telefaks: +47 24 13 10 05

E-post: postmottak@slf.dep.no

Internett: www.slf.dep.no

Foretaksregisteret: NO 981 544 315

Bankkonto: 7694 05 02280

Landbruks- og matdep.	
Saksnr:	2006/1576-22
Mødat:	11.06.2006 ASR/SEB
Saksnr:	ASU 183-2
Kont:	Avskr.:

Vår dato: 11.2006

Vår referanse: 200602458-/352.02

Deres dato: 08.06.2006

Deres referanse:

Vedlegg:

Kopi til:

Høring - Forskrift om seter og tilleggsjord m.m. i statsallmenningene og praksis med utvisning av seter

Statens landbruksforvaltning (SLF) viser til høringsbrev av 8.6.06. Vi har følgende merknader til endringene i forskrift om seter og tilleggsjord m.m. i statsallmenning og praksis mht utvisning av seter.

Generelle merknader

SLF er bekymret for konsekvensen av å innføre en mer liberal ordning for utvisning av seter uten å samtidig revurdere bestemmelsene for frifall av seter. Bestemmelsen om at en seter faller i det fri ved ikke-bruk står i fjelloven § 22 første ledd nr. 2 og omfattes ikke av denne høringen. SLF vil likevel komme med noen merknader rundt frifallsbestemmelsen.

Slik reglene er i dag, må en seter være ute av bruk i 20 år i sammenheng før seterretten faller bort og seteren går tilbake til statsallmenningen. SLF er bekymret for at nye seteretableringer på lengre sikt kan vise seg å bli til en – i praksis – etablering av fritidsbolig i statsallmenningen. Det er ikke bare ved bevisste forsøk på omgåelse av reglene dette kan skje. Selv med et realistisk og i utgangspunktet levedyktig prosjekt for f.eks. småskala turismevirksomhet på seteren, kan driften vise seg ulønnsom eller bli lagt ned av andre grunner. I slike tilfeller foretas det ikke noen ny prøving av behovet for seter. Dersom jordbruksdriften på hovedbølet fortsetter vil det minimum gå 20 år før seteren faller i det fri.

Da endringstakten i dagens landbruk er mye raskere enn da frifallsbestemmelsen sist gang ble justert til 20 år (1975) og av hensyn til at man ønsker en best mulig ressursutnyttelse av statsallmenningene for å dekke reelle behov hos de bruksberettigede, mener SLF at bestemmelsen for frifall bør endres slik at seteren raskere går tilbake til statsallmenningen. SLF er i sterk tvil om det er klokt å liberalisere ordningen for utvisning av seter før en har endret bestemmelsen om frifall.

Merknader til § 1

Det er i utgangspunktet positivt at det lempes på kravet til melkeproduksjon for å få utvist seter. SLF ser at det er behov for og ønske om at bruksrettshaverne i statsallmenning kan drive andre typer virksomhet enn melkeproduksjon på seter.

SLF forutsetter at å lempe på kravet til melkeproduksjon også vil medføre endring i praksis når det gjelder hvor i allmenningen det blir utvist seter. Hittil har det vært nødvendig med veg og tilførsel av kraft til seter på grunn av kravet til melkeproduksjon. SLF antar at det nå ikke vil stilles større krav til tekniske innretninger og veg enn det som er naturlig ut fra virksomheten som skal drives på setra.

Under merknadene til § 1 i høringsforslaget er det ført opp flere momenter fjellstyret bør legge vekt på ved vurderingen av behovet for seter. SLF har flere kommentarer til momentene:

- 1) ”Virksomheten må fremstå som en rasjonell bruksform, og planene for virksomheten må være vurdert som hensiktsmessige og levedyktige av lokale landbruksmyndigheter.”

I forskriftsforslaget § 1 andre ledd står det at driftsplan ”kan” kreves for å dokumentere behovet for seter. SLF mener at dette bør endres til et fast krav. I tillegg bør det tas inn i selve forskriften at kommunale myndigheter skal vurdere driftsplanen. Kommunen er både landbruks- og næringsfaglig myndighet. Ved det utvidede seterbegrepet er det viktig at det også foretas en næringsfaglig vurdering av seterplanene.

SLF foreslår at § 1 andre ledd bør lyde ”*Det skal krevjast at han – eventuelt dei – godtgjer trongen ved til dømes å leggje fram driftsplan, som skal vurderast av kommunen*”. Samtidig bør ”lokale landbruksmyndigheter” i kulepunkt fem i merknadene endres til ”kommunen”.

- 2) ”Virksomheten bør forutsette en tilnærmet kontinuerlig menneskelig tilstedeværelse”

Dette momentet tilsier at det tilnærmet kontinuerlig må være mennesker til stede på seteren gjennom driftssesongen. SLF mener det bør presiseres om kravet til menneskelig tilstedeværelse må oppfylles av søkeren selv, evt. av vedkommendes familie, eller om det lar seg oppfylle ved at turister er til stede på seteren. Dersom dette er et krav til seterbrukeren personlig, bør det komme fram.

- 3) ”Virksomheten må fordre en viss bygningsmasse med driftsbygninger og husvære.”

SLF er usikker på hvordan dette momentet stiller virksomhet som ikke har behov for driftsbygninger. Dersom behovet for å få seter skal vurderes som at virksomheten krever både husvære og driftsbygninger, vil f.eks. beite med ammekyr i kombinasjon med turistmessig utnytting falle utenfor. En slik virksomhet vil ikke nødvendigvis kreve driftsbygninger. SLF er enig i at det må være et krav for å få utvist seter at virksomheten har behov for noe mer enn bare et enkelt husvære. Det bør likevel ikke være nødvendig å sette opp driftsbygninger man ikke trenger.

Merknader til § 4

SLF mener denne bestemmelsen stiller for små krav til at en seter regnes for å være i bruk. Etter § 4 kan man ved å slå setervollen holde setra i hevd i årevis, og dermed hindre at den faller i det fri. Ot.prp. nr. 32 (1973-73) sier på s. 46 at det ikke er ønskelig å skape en alltidvarende bruksrett til seter. På s. 47 er det uttalt at en seter må regnes for å være i bruk "[s]å lenge setra tener den jordbruksmessige utnytting av rettshavareigedom...". Videre uttales det at grensen for bruk trekkes mot bruk som fritidshus og utleie til turister. I og med at seterbegrepet nå foreslås utvidet til å omfatte småskala turistmessig utnyttelse, mener SLF at det må kunne strammes inn på kravene til at en seter er i bruk, uten å komme i konflikt med fjellova.

Det sentrale er at seteren må tjene den jordbruksmessige utnyttingen av rettshaver-eiendommen. At dette kan oppnås ved så enkle tiltak som å slå setervollen årlig, gjør det meget mulig at noen ønsker å utnytte dette for å omgå regelverket og skaffe seg en fritidsbolig i statsallmenningen. SLF har forståelse for at det kan være perioder der setra ikke er i full drift, men mener avstanden mellom driften som forutsettes ved utvisning og hva som forutsettes for å holde setra i bruk er for stor.

Utover dette mener SLF at den foreslåtte endringen av "seterbrukaren" til "garden setra tilligger" er god. Det gjør det enklere å se at det er bruksrettsgårdens drift som må tilgodeses av seterdriften. Denne presiseringen kan rydde unna misforståelser om at seteren er i bruk så lenge "noen", ikke nødvendigvis seterrettshaveren, bruker den.

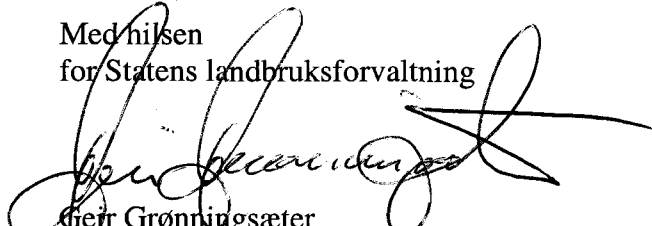
Merknader til § 13

I merknadene til § 13 andre avsnitt nest siste setning mener SLF det bør stå "Fjellstyret bør ved sin behandling ta forbehold om eventuell godkjenning fra kommunale myndigheter og gjøre oppmerksom på at bygging ikke kan igangsettes før eventuell godkjenning foreligger". Ved å gjøre oppmerksom på at man må vente på godkjenning fra begge instanser, vil man hindre at søker setter i gang å bygge for tidlig.

Merknader til § 19

Slik SLF leser forskriften, virker det som punkt b) gjelder overdragelse av seterhus til fritidseiendom. Hvis det er riktig, bør det stå uttrykkelig i forskriften for å unngå misforståelser.

Med hilsen
for Statens landbruksforvaltning

Geir Grønningseter
seksjonssjef

Marianne S. Barstad
førstekonsulent